

PLANERINGSSTRATEGI

Ett steg i översiktsplaneringen

Daterad 22 mars 2024. Antagen av Kommunfullmäktige 2024-05-13, § 52 Dnr. Ks 2024.144

Innehållsförteckning

1	Vad är en planeringsstrategi?	3
1.1	Motiv till att anta planeringsstrategin just nu	3
2	Länsstyrelsens underlag	3
3	Kommunens gällande ÖP	4
3.1	Översiktsplanens prioriterade frågor och nuläget	4
3.2	Uppföljning översiktsplanens miljökonsekvenser	5
3.3	Översiktsplanens insatsområden	6
4	Sammanfattande bedömning och fortsatt arbete	9
4.1	Ställningstagande om kommunövergripande delprojekt med stöd i översiktsplanen	9
4.2	Pågående större utvecklingsprojekt, vars utgångspunkt finns i gällande översiktsplan	10
4.3	Utredningsområden som tillkommit sedan översiktsplanen antogs	11

1 Vad är en planeringsstrategi?

Översiktsplanen är ett strategiskt politiskt dokument som ska spegla kommunens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser samt vara ett uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen. Den första april 2020 ändrades 3 kapitlet i plan- och bygglagen (PBL). Syftet med ändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Översiktsplaneringen ges därmed en större politisk betydelse. I detta arbete ska planeringsstrategin vara det centrala verktyget.

Kommunfullmäktige ska ta ställning till sådana ändrade planeringsförutsättningar som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Det är översiktsplanen i dess helhet som ska bedömas, det vill säga även eventuella fördjupningar och tillägg till planen. Inför kommunens arbete med planeringsstrategi ska Länsstyrelsen enligt 3 kap. 26 § PBL, i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

1.1 Motiv till att anta planeringsstrategin just nu

Kommunen ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter det ordinarie valet 2022, det vill säga senast den 11 september 2024. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom avsett tidsintervall (eller har antagit en ny översiktsplan under detta intervall) anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell. En inaktuell översiktsplan resulterar i att detaljplaner måste handläggas med utökat planförfarande i stället för standardförfarandet. Det innebär också att andra myndigheter får göra egna bedömningar om hanteringen av den fysiska miljön vid beslut om exempelvis tillstånd enligt miljöbalken. Det medför även att översiktsplanen inte kan fungera som avsett underlag inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. I planeringsstrategin ska kommunfullmäktige bedöma om översiktsplanen är aktuell och ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.

2 Länsstyrelsens underlag

Länsstyrelsen har, utöver de synpunkter som framförts i granskningsyttrande, också sammanställt och översänt ”Länsstyrelsens underlag inför Surahammars kommuns beslut om planeringsstrategi”. Planeringsunderlaget är daterat 2022-08-22. Underlaget är en bred presentation av allmänna intressen som påverkar samhällsplaneringen samt upplysningar om regelverk inom samhällsplaneringen som förändrats sedan valet 2018. Sammantaget är det hänvisningar som skapar grund för kommande översiktsplanering och i vissa fall också detaljplanering. Surahammars gällande översiktsplan är nyligen utformad och antagen. Genomgripande förändringar av förutsättningarna för översiktsplanering inte skett sedan antagandet.

3 Kommunens gällande ÖP

Kommunens nu gällande översiktsplan antogs 2021-10-25. I översiktsplanen finns beskrivning och ställningstaganden om kommunens utveckling med tillhörande kartor. Översiktsplanen tar ställning till att de fördjupade översiktsplanerna för Ramnäs (från 2006) samt för Virsbo (från 2011) fortfarande är aktuella och gäller. Utöver detta finns inte fler aktuella fördjupningar eller tematiska tillägg.

Länsstyrelsens granskningsyttrande ingår i översiktsplanen som underlag för tolkning och fortsatt planering. I sitt yttrande pekar Länsstyrelsen på behov av fördjupade ställningstaganden bland annat inom riksintresse kulturmiljövård. Länsstyrelsen uttrycker att de utvecklingsförslag som presenteras i översiktsplanen skulle kunna komma i intressekonflikt med de bevarandevärden som finns i och runt riksintresseområdet för Strömsholms kanalmiljö. Dessa intressekonflikter kan uppstå utmed hela riksintresseområdet och handla om såväl drift och underhåll, som att förslag på nybyggnation i riksintressets närhet kräver intresseavvägningar. I övrigt konstaterar Länsstyrelsen främst att översiktsplanen saknar utpekanden av LIS (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) och att nya intresseavvägningar krävs om sådan översiktlig planering genomförs. Länsstyrelsens övriga synpunkter berör ett brett spektrum av planeringsfrågor, men pekar inte ut några ytterligare översiktsplanefrågor där statens respektive kommunens avvägningar skiljer sig åt. De inspel Länsstyrelsen gör består i att aktualisera ett antal underlag, delfrågor och rådande regelverk.

Sammantaget bedöms gällande översiktsplan fortfarande vara aktuell. De frågor där berörda aktörer ser behov av fortsatt utredning, underlag för lokaliseringsutredningar eller ställningstaganden beskrivs vidare i denna planeringsstrategi.

3.1 Översiktsplanens prioriterade frågor och nuläget

I översiktsplanen beskrivs prioriterade insatser i avsnitt 6.2.2, där samhällsutvecklande projekt inom en rad områden nämns. En av dessa frågor är att kommunen ska fortsätta verka för förbättring av Bergslagspendelns standard, ett arbete som består i att lyfta pendlingsmöjligheternas betydelse för kommunen i de sammanhang där frågan är aktuell.

Internt konstateras att kommunen behöver fortsätta utveckla processer för kontinuerlig planering och hållbar utveckling. Detta arbete pågår inom ramen för den kommunala organisationens utvecklingsarbete.

En del av detta arbete handlar om planering och genomförande av bostäder på kommunal mark, ett arbete som har inletts med ett antal mindre och något större projekt. Fler möjligheter finns i befintliga planer, i detaljplanarbeten som har inletts samt i projekt för förverkligande/försäljning av kommunal mark som pågår. Vidare pågår diskussioner kring kommunala investeringar för vägar, skola, vatten och avlopp som del i detta.

Däremot har fördjupad planering av Surahammar inklusive centrumplanering och resecentrum ännu inte inletts. Grunden är att översiktsplanen i sig besvarar flertalet av de frågor som en sådan fördjupad översiktsplan skulle kunna besvara. I stället har ett antal delområden inom Surahammars tätort blivit föremål för detaljplanering och/eller förverkligande. Dessa mer detaljerade planer bedöms ha stöd i gällande översiktsplan.

VA-plan (och/eller Vattentjänstplan) nämns också som en prioriterad insats och arbete med att ta fram en vattentjänstplan pågår.

3.2 Uppföljning översiktsplanens miljökonsekvenser

I översiktsplanarbetet ingår att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram, där planens miljökonsekvenser beskrivs. I MKB-dokumentet görs en sammanfattning av översiktsplanens ställningstaganden och därefter följer en analys av planförslagets miljöeffekter inom alla aspekter av hållbarhet. Innehållet är tematiserat kring luft och klimat, risker med förändrat klimat, vatten, naturmiljö/kultur, risker för människors hälsa och miljö och sociala aspekter.

Sammantaget har få detaljplaner tagits fram sedan översiktsplanen miljökonsekvensbeskrevs, vilket gör att planeringens miljöpåverkan än så länge är begränsad.

3.3 Översiktsplanens insatsområden

I översiktsplanens avsnitt 6.3, listas 22 insatser i detalj. I tabellen nedan återges dessa med en bedömning av nuläget vid sammanställning av planeringsstrategin.

Aktivitet	Status	Kommentar
Kontinuerligt arbete med bostadsförsörjning.	Arbete pågår.	Bostadsplanen är under revidering och enligt tidsplan ska den ska antas samtidigt som planeringsstrategin.
Utveckling av processer för översiktsplanering och politisk förankring.	Inget särskilt dokument bedöms krävas.	Internt arbete inom kommunledningen pågår. Detta innehåller bland annat tjänstemannaforum för samordning.
Strategiskt arbete med förbättrat företagsklimat.	Näringslivsstrategiskt program antaget 2023	Handlingsplanarbete är på gång och aktiviteter är underframtagande.
Strategiskt arbete med hållbar utveckling.	Inget särskilt dokument bedöms krävas.	Uppföljning sker i planeringsstrategin.
Strategiskt arbete med vattenförvaltning.	Arbete pågår.	Mellankommunalt samarbete inom olika delar pågår. Vattenförbund finns för Kolbäcksån. Frågorna hanteras vidare inom vattentjänstplanerarbetet. Arbetet är påbörjat, tidsplan är remiss under sen höst 2024 och antagande i KF 2025.
Fördjupad översiktsplan för centralorten Surahammar.	Ingen fördjupad översiktsplan bedöms vara nödvändig att ta fram.	Gällande översiktsplan räcker.
Fördjupad översiktsplan för Ramnäs.	Ingen fördjupad översiktsplan bedöms vara nödvändig att ta fram.	Gällande översiktsplan räcker.
Fördjupad översiktsplan för Virsbo.	Ingen fördjupad översiktsplan bedöms vara nödvändiga att ta fram	Gällande översiktsplan räcker.

Aktivitet	Status	Kommentar
Översyn strandskydd, tematiskt tillägg till översiktsplanen.	Inget arbete inlett.	En genomgång av tänkbara områden och platser där omvandling kan bli aktuell, kan komma att ske under mandatperioden. Utifrån samlad kunskap om utveckling och intressen, bör sedan inriktning på fortsatt planering avgöras.
Plan för gröna och blå värden.	Inget arbete inlett.	Behovet av ett sådant kunskapsunderlag styrs av förändringstakt i och i anslutning till tätbebyggelse. I dagsläget bedöms översiktsplanen utgöra grund för denna typ av avvägningar.
VA-plan.	Arbete med vattentjänstplan pågår.	Kommunens strategiska arbete med vatten- och avloppsförsörjning har inletts med målet att anta en vattentjänstplan.
Policy för enskilda avlopp.	Äldre policy är inaktuell och tillämpas därmed inte i tidigare tänkt form.	Ärendehantering styrs av lagstiftning/rättspraxis. Kräver inte politiskt antagen policy.
Dagvattenstrategi	Inget arbete inlett.	Ett sådant arbete kommer att bli en fördjupande åtgärd efter att vattentjänstplanen antagits. Frågan hanteras även projektvis vid detaljplanering. Avsikten är att vattentjänstplanen ska antas vid årsskiftet 2024/2025.
Skolutredning	Arbete pågår.	Utredningsarbete pågår angående skollokaler i Surahammars tätort.
Centrumplanering	Frågan är integrerad i andra delområden.	Frågan om centrum ingår i frågor om näringslivsutveckling och kan aktualiseras vid detaljplanering. I dagsläget bedöms inte frågan kräva särskilt politiskt ställningstagande.
Näringslivsstrategi	Antagen 2023.	Arbete med handlingsplan pågår.

Aktivitet	Status	Kommentar
Strategi för turism och besöksnäring	Inget arbete inlett.	Ingår i kommunens arbete inom näringsliv, kultur, fritid och turism.
Trafiksäkerhetsprogram	Inget arbete inlett.	Dessa frågor bör ingå i arbete med drift, underhåll och utveckling av trafikmiljöer inom kommunen. Delvis kommer frågan belysas i dialog med Trafikverket om det statliga vägnätet.
Gång- och cykelplan	Inget arbete inlett.	Delar av frågan om gång- och cykelplan finns beskrivet i Region Västmanlands strategi. Utöver detta bör frågan integreras med drift, underhåll och utveckling av trafikmiljöer inom kommunen. Delvis återkommer också frågan belysas i dialog med Trafikverket om det statliga vägnätet.
Energi och klimatstrategi	Inget arbete inlett, bedöms ej aktuellt.	Regional klimatstrategi och gällande översiktsplan räcker. Mer detaljerade insatser finns inom vissa områden, där den inomkommunala översynen av energianvändning pågår. Utöver detta är kommunen delägare i Energikontoret i Mälardalen som bland annat utför energi- och klimatrådgivning.
Landsbygdsprogram	Inget arbete inlett, bedöms ej aktuellt.	Frågor om landsbygdsutveckling integreras i andra utvecklingsfrågor och ett särskilt dokument för denna fråga bedöms inte aktuellt. Landsbygdsfrågor berörs i infrastrukturplanering.
Kulturmiljöprogram	Inget arbete inlett.	Behovet av ett sådant kunskapsunderlag styrs av förändringstakt i och anslutning till tätbebyggelse. I dagsläget bedöms översiktsplanen utgöra grund för denna typ av avvägningar.

4 Sammanfattande bedömning och fortsatt arbete

Surahammars kommun bedömer att nuvarande översiktsplan är aktuell i de ställningstaganden och markanvändningsinriktningar som planen innehåller. Fortsatt arbete med översiktsplanefrågor ska inriktas på att förverkliga några av de strategiska dokument som översiktsplanen och planerings-strategin pekar ut.

Planeringsstrategin ska som minimum fortsatt arbetas fram efter varje ordinarie val. För en mandatperiod där en ny kommunövergripande översiktsplan framarbetas behöver inte en ny planeringsstrategi tas fram. Innehållet och aktiviteterna i planeringsstrategin bör sedan inarbetas vidare in i verksamhetsplanerna. Planeringsstrategin blir på så vis ett centralt verktyg för att arbeta kontinuerligt med översiktsplanering samt uppföljning och utvärdering.

4.1 Ställningstagande om kommunövergripande delprojekt med stöd i översiktsplanen

Nedan följer ställningstagande om tidigare och kommande planeringsfrågor:

- Arbetet med vattentjänstplanen bidrar till en bättre nulägesbild av behov och möjligheter med utveckling av vatten- och avloppsanläggningar inom kommunen.
- Översiktsplanens ställningstagande om enskilda avlopp sätter ramar för hanteringen av frågan, på ett sätt som behöver ersättas. Nytt ställningstagande bygger på den genomlysning av förhållningssätt till enskilda avlopp som genomförts inom arbetet med vattentjänstplanen. Hanteringen av enskilda avlopp och eventuella behov av sammanhängande lösningar för vatten- och avlopp presenteras i stället i vattentjänstplanen. Kortfattat sker bedömningen av enskilda avlopp utifrån varje fastighets och anläggnings möjligheter till olika lösningar till rening i närområdet och vilka risker som att påverka området.
- En kunskaps- och intressesammanställning om strandnära byggande bör tas fram under mandatperioden, vilket kan resultera i LIS-utpekanden i ett översiktsplanedokument.
- Fortsatt möjlighet till utveckling av verksamhetsmark/befintliga industrimiljöer bör prioriteras.
- Arbetet med bostadsförsörjningsfrågor ska utgå från bostadsplanen och målet är att listan över möjliga bostadsprojekt i bostadsplanen kan prioriteras och förverkligas.

- Fortsatt utvecklingsarbete kring kommunens arbete med struktur och resurser för genomförande av befintliga och kommande detaljplaner, exploateringsprojekt och kommunal lokalförsörjning.
- I översiktsplanen bedömdes de fördjupade översiktsplanerna för Ramnäs och Virsbo som gällande men att dessa behövde ersättas med nya fördjupade översiktsplaner. Planeringsstrategins ställningstagande är istället att de fördjupade översiktsplanerna är inaktuella och att översiktsplanens ortsspecifika markanvändningskartor och därpå följande ställningstaganden räcker.

4.2 Pågående större utvecklingsprojekt, vars utgångspunkt finns i gällande översiktsplan

Nedan redovisas större pågående utredningsprojekt i kommunen:

- Industri/Verksamhetsområde öster om riksväg 66. Nytt detaljplanearbete, markåtkomst och samarbete med Trafikverket med flera. I detta projekt är målet en detaljplan som kan möjliggöra ytterligare verksamhetsmark och att planområdet är direkt anslutning till rv 66, vilket gynnar verksamheter i behov av ett läge nära transportled. Arbetet omfattar även markförvärv från nuvarande markägare.
- Rekreationsområde i Kolbäcksåns närhet i Surahammars tätort. Kommunen har inlett ett visionsarbete för att skapa en målbild kring hur området runt framför allt badhuset kan utvecklas. Önskemålet är att möjliggöra camping och rekreation i området. Projektet kan komma att presenteras för en bredare allmänhet genom visionsbilder och ett detaljplane-program. Ett sådan detaljplane-program kan sedan lägga grunden för kommande detaljplaner inom området.
- Skapa utvecklade möjligheter till skollokaler, främst i form av arbete med att möjliggöra ny mellanstadieskola i anslutning till Nytorpsskolan. Arbetet omfattar projektering, resursbehov för nybyggnation samt behov av ändrade planbestämmelser.

4.3 Utredningsområden som tillkommit sedan översiktsplanen antogs

Sedan översiktsplanen antogs 2021 har idéer om på utveckling och eventuellt förändrad markanvändning tillkommit i några områden. Flertalet av dessa projektidéer har stöd i markanvändningskartor och därmed de ställningstaganden som finns i översiktsplanen.

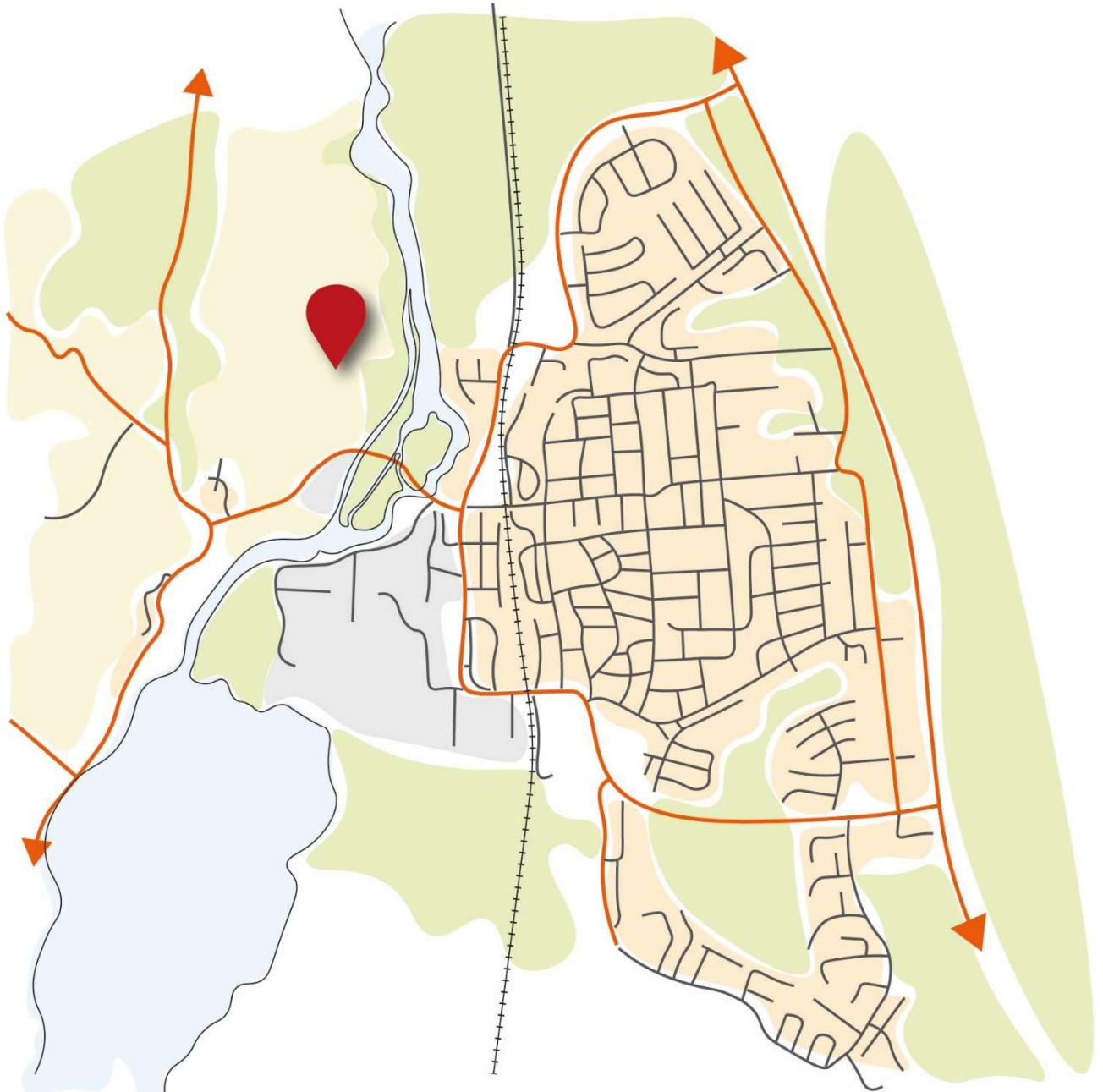
Några idéer som har uppmärksammats av kommunledningen, saknar tidigare stöd i översiktsplanen och behöver bli föremål för fortsatt utredningsarbete och dialog med eventuella projektintressenter. Om idéerna visar sig vara bärkraftiga, är dessa områden sådana som kommer att tas med vid nästa revidering av översiktsplanen. Då med avvägning mot övriga intressen i respektive område. Dessa utvecklingsidéer är följande:

- Området vid Virsbo udde har bedömts ha potential för en bredare användning än vad nuvarande översiktsplan visar. I nuläget pekats området ut för sina gröna rekreationsvärden. En långsiktig utredning ska visa om området kan bebyggas i samband med att det då översvämningssäkras och får en förändrad inriktning.

Virsbo udde

- Området väster om Kolbäckån/Strömsholms kanal, norr om Hovgården bör utredas som möjligt för utveckling av bostadsområde. Läget nära Surahammars tätort och grönområden gör området till ett intressant område att fortsatt utreda. Området är inte utpekad för tätortsutveckling i nuvarande översiktsplan, men tidiga diskussioner om området visar på att området på sikt kan vara intressant för utveckling.

Framtida bostadsområde norr om Hovgården